

Menart : Croquis

> Družbeni in kulturnozgodovinski okvir ter pomen sodobne slovenske književnosti:

Sodobna slovenska književnost je splošno ime, ki obsega vso književnost po letu 1950, vojni časi so minili, zato je prisotna nova tematika – družbena, moralna in kulturna.

> Književne smeri:

- **Lirika:** se deli na 3 generacije:

o I. generacija:

- **Intimizem** (1920 rojeni): [intima=najgloblja človekova čustva]

Osebnostno - izpovedna lirika

Želijo se znebiti nadzora nad umetnostjo in literaturo

Predstavniki: glavni je Minatti, sem sodijo pa še ostali avtorji zbirke Pesmi Štirih: Menart, Kovič, Pavček, Zlobec.

- Eksistencializem [obstoj] Zajc, Strniša, Taufer.

o II. Generacija: Strukturalizem [brez tradicije]: Šalamun, Makarovič, Grafenhauer, Fritz.

o III generacija: postmodernizem [tradicija+modernizem] Jesih, Svetina, Novak.

- **Epika:** [socialni realizem, eksistencializem, modernizem] Kocbek, Kosmač, Kovačič, Zupan, Zidar, Smole, Šeligo, Lipuš, Jančar.

- **Dramatika:** Jančar, Smole, Jovanovič, Bor, Potrč

Delo: (zbirka) Pesmi Štirih, Časopisni stihi, Pod kužnim znamenjem, Prva jesen, Bela Pravljičica, Croquis

Piše lirske, satirične in epske pesmi

Jezik: uporaba vsakdanjih tem, govoric. Pogosta uporaba ironije (posmeh, hvala) in satire (kritizira brez milosti)

Motivi: utesnjenost človeka v prostor in čas (minljivost jih preganja, svoboda tiska!), izgubljenost, robotizacija, sanje, smrt, ljubezen, narava, življenje, vsakdanost

Zvrsti: pesmi

Pesem Croquis:

Je skica, osnutek,

V 2 oblikah: 4 kvartine in kot likovna pesem

Slog: tradicionalna oblika

Tematika: sodobna, bivanjske

Sporočilo: sanjati ni greh, sanje ne izginejo nikoli

Realistično slikanje sveta

Vsakdanje stvari	Kavarna. Miza: marmor, mrzel, siv – življenja otopljiva prispodoba. V kozarčku konjak; nizko izpod roba; in lužica tam, kjer se je polil.	Metafora + inverzija	a b oklepajoča rima b a
Sanje, želje riše, si želi	Prst čopič je in lužica paleta; leno rišem: hišica, drevo, nad hišo sonce, klopica pred njo in roža, ki ob roži se razcveta.	Pomanjševalnice	lužica, hišica = ironija naših previsokih sanj
anafora	In še stezica, ki drži od hiše, in lepa žena, ki med rože leže ...	naštevanje	
Sanje mu odvzame	A vtem natakarkar vljudno predme seže, pobere vse in mizico pobriše.	zamolk ironija	
Želi si sanje nazaj	In gledam ga, kako svoj pladenj nosi, kako opleta sem ter tja s prtičem, in skoraj žalostno za njim zakličem:	ironija	
dialog nagovor	»Gospod natakarkar, še en konjak, prosim!«	ironija vzklik	